

MTISzerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

00008/x

Belföldi hírek

budapest, 1983. január 13.

bel

csütörtök

sb0001 4 150 mtib1001

gyümölcsstermesztésünk versenyképességéért /1.rész/

1983. január 13. - a gyümölcsstermelésben korszakváltás ideje jött el; a magyar tudományos akadémia megbízásából végzett országos felmérés, elemzés egész sor olyan tényről állapított meg, amely változást sürget. ezekre vezethető vissza egyebek között a termelői érdekeltség gyakran teljes hiánya és a piaci értékesítés nem ritkán vihart kavarázó bonyodalmai - általában az, hogy a magyar gyümölcsstermesztés versenyképessége az utóbbi időben mintha megkopott volna, még akkor is, ha árujának minősége - a jobb szállítmányoknál - kiállja a legkényesebb külföldi összehasonlítást. a gyümölcs- és dísznövénytermesztési kutató intézet három évvel ezelőtt megkezdett átfogó vizsgálata számos meglepő, ám a szakemberek között általában nem ismeretlen eredményre jutott.

az akadémia, valamint a mém megbízására ugynevezett termőhelyi kutatásokat végeztek, mégpedig a hazai gyümölcsstermesztés történetének legalaposabb vizsgálatát. arra kerestek választ, hogy a gyümölcsösök szakmai szempontból helyükön vannak-e, tehát ott, ahol természeti adottságok szempontjából viszonylag a legjobb eredmények várhatók. a korábbi, általában felületes felmérésekből ugyanis arra következtettek, hogy az egyes tájegységek közötti, gyakran 5-10-szeres terméskülönbségek a hibás helyi kijelölésből is adódnak, mivel számos korábbi telepítés szakszerűtlen volt. az elemzés valamennyi megyét érintette. a szakemberek arra a megállapításra jutottak, hogy a termő ültetvényeknek csak mintegy kétharmada van valóban alkalmas helyen. a többi olyan területen diszlik, ahol a

termelés eleve ráfizetéses, és a gyümölcsösnek gyakran csak tájszépítő szerep jut. a vizsgálat páratlanul alapos volt. előjáróban a térképek, továbbá a vízrajzi, a meteorológiai és az égtáji adatok alapján mérték fel az adottságokat, majd a helyszíni felmérések ideje jött el; egy-egy megyében a községek 50-70 százalékát felkeresték az intézet szakemberei, illetve a velük együttműködő kertészmérnökök, és mikroelemzéseket végeztek. ezek olyannyira részletesek voltak, hogy még a kisebb földrészekre, dűlőkre is kiterjedtek.

a vizsgálat egy másik része a gyümölcsösök állapotának felmérésére irányult. a szakemberek szerint - miután 1050-1100 termelő üzem foglalkozik valamilyen gyümölccsel, s a területek az állami gazdaságokban átlagosan 330, a tsz-ekben 75-80 hektárt tesznek ki - teljes bizonyossággal állítható, hogy túlságosan elaprózódott a hazai gyümölcsstermesztés.

/folyt. köv/ ig

00.10 130183 2511

.-

sb0002 4 150 mtib1002

gyümölcsstermesztésünk versenyképességéért /2.rész/

a helyzetet csak rontja, hogy egy-egy gazdaságban további tagolódás figyelhető meg, a gyümölcsösök gyakran négy-öt helyen vannak a falvak határában, mert egy-egy gazdaság birtokába több termelő üzem egyesülése révén jutottak. a gyümölcsösök fajösszetétele is meglehetősen vegyes képet mutat, a gazdaságok többnyire két-három gyümölcsöt termesztenek és ezeken belül is szinte ellenőrizhetetlenül nagyszámu fajtát, mindez gyakran áthidalhatatlan nehézségeket okoz a szedésnél, az áru kezelésénél és az értékesítésnél.

a vizsgálatokat társadalmi munkások százai segítették. a kutató intézetben még az idén elkészül az a tanulmány, amely az ország valamennyi tájegységére, de továbbmenve: községére, sőt a gazdaságok tábláira is megadja: milyen gyümölcsfaj, vagy fajta telepíthető oda. az elemzés hivatalos érvényű lesz, azaz a továbbiakban a mém nem ad majd telepítési támogatást azokra a területekre, amelyek az intézet kimutatása szerint gazdaságos és jó hozamu gyümölcsstermesztésre alkalmatlanok.

a felmérésnek nincsen valamiféle elmarasztaló tanulsága. 20-30 évvel ezelőtt például olyan talajokra kerültek gyümölcsösök, ahol korábban semmiféle mezőgazdasági kultúra nem volt, és akkoriban rangos fegyverténynek számított, hogy ezek a földterületek „kiszödeltek”. a 10-20 évvel ezelőtt még jelentős összegű állami támogatás szintén sok gazdaságban ösztönözte a telepítést, még akkor is, ha nem voltak ideálisak a feltételek, ám ezekből az üzemekből is érkeztek a gyümölcsszállítmányok, és ezek is hozzájárultak a kedvező piaci ellátáshoz. a költségek növekedése élezte ki a helyzetet, és az egyre gyakoribb ráfizetések, illetve értékesítési nehézségek sürgették, hogy végre „fehéren-feketén”, tárják fel a gyümölcsstermesztés hazai lehetőségének minden részletét. ez a vizsgálat fejeződik be az idén, számos tanulsággal szolgálva a szakembereknek. /mti/

jf/zsu/bam/ig/er ie

00.11 130183 1962

.-

sb0003 4 150 mtib1003

csehszlovák és bolgár tejtermékek a választék bővítésére

1983. január 13. - sajtok és más tejtermékek választékának bővítésére a tejipar a konsumex közvetítésével árucserre-megállapodást kötött csehszlovák és bolgár partnerével. eszerint az idén csehszlovákiából egymillió rubel értékben, bulgáriából pedig 200 ezer rubelért importálnak tejterméket, s ennek ellentételeként hasonló értékben szállítanak különféle sajtokat.

a tejipar mintegy 60-70 féle sajtot állít elő, ami számszerűen nem is lenne kevés, csak hogy a tényleges választék ennél szűkebb, mert sok terméknek az íze meglehetősen hasonló egymáshoz. a technológia jelenlegi színvonala ugyanis gátat szab a markánsabb ízű sajtok nagyobb arányú gyártásának. az ipar így is évente megjelenik egy-két újdonsággal. a választék bővítésének másik lehetősége a kgst-országok közötti tejtermékcserre.

csehszlovákiából öt-hatféle termék érkezik, közülük a kvargli sajt és a brinza juhturó a legkeresettebb. cserébe trappista, ömlesztett és ementáli sajtot ad a hazai ipar. bulgáriából az ízletes cheddar sajt alapanyaga érkezik, amelyet a hazai üzemek különféle ömlesztett sajtokká dolgoznak fel.

a bolgár partnerrel tárgyalnak az igen izletes, juhtejből készülő kaskavar és a feta sajt behozataláról. emellett szó van a magas zsirtartalmu, sajátosan savanykás, pikáns ízű híres bolgár joghurt gyártási know-howjának megvásárlásáról is. /mti/

kg/tr/ig ie

00.11 130183 1443

.-

sb0004 4 150 mtib1004

a sokoldalú riolitos dacit tufa - új burkoló- és építőanyag a láthatáron

1983. január 13. - sokoldalú, többféleképpen hasznosítható kő kitermelését és feldolgozását kezdték meg a pásztói béke termelőszövetkezet tati riolitos dacit tufakő-bányájában. a bánya feltárása, a kitermelés előkészítése - a nógrádi szénbányák segítségével - tavaly megtörtént. egy gyémántkorongos gyorsdaraboló berendezés üzembehelyezésével januárban megkezdtek a sütőiparban használatos kemenceburkoló lapok előállítását. az öt centiméter vastag, negyvenszer negyven centiméteres lapok a kisebb sütődék kemencéibe építhetők be. ilyen sütődékben készül az ország kenyérének a fele. a tati tufával burkolt kemence-hert - ahogyan a sütőtér alsó felületét nevezik - különleges tulajdonsága, hogy „lebegteti”, a kenyeret, nem ég rá, nem égeti meg a héját, hanem pirosas rózsaszínűre sűti.

a tati kő ezenkívül alkalmas kályhák, tűzhelyek, kandallók hőálló samott bélésanyagának helyettesítésére, ezerhatszáz fokig hőálló, s nemcsak olcsóbb, de szemben a samott téglával, amely idővel fáradozik, porlik, veszít hatékonyságából, a tati dacit tufát - szerkezetének sajátossága következtében - minél tovább égetik, hevítik, annál ellenállóbb, hőállóbb és annál jobb a hőleadó képessége is.

a pásztóiak az év közepére várják egy szovjet kőfejtő kombájn beérkezését, ami segít a tati tufa további hasznosításában, mihelyt ugyanis a nagytermelékenységű gépet üzembe helyezik, megkezdik gyorsfalazó blokkok és épületburkoló lapok előállítását is. e blokkok, illetve lapok homlokzati oldalát simára csiszolják. az anyag hő- és hangszigetelő tulajdonsága, valamint szép fehér színe feleslegessé teszi az épület külső vakolását, festését. az anyag portaszító, ezért a ház falát elegendő időnként fecskendővel lemosni.

a fennmaradó tufahulladék és -por megőrölve alkalmas baromfitegyesztő telepek szagtalanítására, és mert a szárnyas felcsipegeti, kedvezően befolyásolja a jószág emésztését, takarmányhasznosító képességét. felhasználják a tufaport sertéstelepek higtrágyájának dúsítására, végül termőföldek talajszerkezetének javítására és termőképességének fokozására. a tati dacit tufa ugyanis bőségesen tartalmaz magnézium, cink, réz, vas, bór, nikkel és más mikroelemeket. a termelőszövetkezet idén mintegy ötezer hektáron kezdi meg a kísérletet e mikroelemek visszajuttatására s annak vizsgálatára, miként hat a tufapor a terméshozamok alakulására. /mti/

csiz/bgné/kö az ie

00.12 130183 2471

.-

sb0005 4 150 mtib1005

magnéziummal dúsított műtrágya pétről

1983. január 13. - megkezdtek a magnéziummal dúsított összetett műtrágya gyártását a péti nitrogénműveknél. a választék-bővítésre az export-partnerek kívánságára került sor, az újdonságból dán megrendelésre rövidesen többtízezer tonmányit szállítanak. a magnéziummal kiegészített péti műtrágya várhatóan más országokban is kelendő lesz, hiszen a mezőgazdasági tapasztalatok szerint az intenzív termelés, a nagy hozamok nemcsak az alapműtrágyából - nitrogénből, foszforból és káliumból - igényelnek többet, hanem a mikroelemekből is. a legnagyobb hazai műtrágya exportáló vállalat választék-bővítési lehetősége egyébként az adott technológiák miatt meglehetősen behatárolt, ennek ellenére évről évre próbálkoznak módosításokkal. szintén export-igényekre változtatták meg az összetett műtrágyában a komponensek arányát: jelentősen megnövelték benne a nitrogéntartalmat. ugyancsak a külföldi vevők kívánságára gyorsan oldódó műtrágyákat is kifejlesztettek. /mti/

bév/mné/az/er ie

00.13 130183 1032

.-

sb0006 4 150 mtib1006

uj rába-motorok

1983. január 13. - két új típusú motor készült el a győri rába gyárban: a 240 lóerős szívó motor és a 290 lóerős turbófeltöltésű motor, mindkettőt a grazi list intézetben vizsgáztatják, majd az ikarus gyár új típusú autóbusszaiba építik be.

az első kísérleti motorok már túl vannak a próbán, száz órán át működtették őket, s egyiknél sem észleltek rendellenességet.

a rába az osztrák intézettel közösen fejleszt ki egy új motor-családot, amelynek öt alaptípusa és nyolc tagja lesz; az alapmotor 240, a legerősebb pedig 350 lóerős. a sorozatgyártás még az idén megkezdődik.

az autóbuszokba, tehergépkocsikba, mezőgazdasági erőgépekbe egyaránt beépíthető új motorok jobban megfelelnek az egyre szigorodó környezetvédelmi előírásoknak is, mint a jelenleg gyártottak, égésterükből az üzemanyag tökéletesebben ég el, ezzel nemcsak a kedvező fogyasztást, a nagyobb teljesítményt éri el, hanem azt is, hogy kevesebb szennyező anyag kerüljön a levegőbe. nagy előnyük, hogy lényegesen erősebbek a mostaniaknál, hiszen a távolsági, a turista autóbuszokat gyártó cégek és a tehergépkocsi gyárak egyre erősebb motorokat igényelnek. /mti/

cseer/sza/az/er ie

00.13 130183 1196

-.-

sb0007 4 160 mtib1007

vállalkozó a tit - fordító- és tolmácsiroda salgótarjánban

1983. január 13. - idegennyelvű fordító- és tolmácsirodát nyit a tit salgótarjánban. a tudományos ismeretterjesztő társulat megyei szervezetének salgótarjáni székházában jelenleg orosz, angol, német, francia, román, lengyel, cseh és szlovák nyelvoktatás folyik. a közreműködő tizenhat képzett nyelvtanár nyelvtudását kiaknázva a tit vállalja üzemek, intézmények, vállalatok, szövetkezetek megrendelésére üzleti levelek, gépkönyvek és más dokumentumok, továbbá magánszemélyek leveleinek, okmányainak fordítását és leírását idegen nyelvről magyarra, illetve magyarról idegen nyelvre. vállalja továbbá, hogy hivatalos külföldi delegációk vagy turistacsoportok nógrád megyei látogatása esetén gondoskodik a

tolmácsolás megszervezéséről. a nyelvtanárokat a rendelkezésekben megállapított módon javadalmazták, a szervezetnél maradó vállalkozói bevételt pedig olyan önköltséges vagy ingyenes tit rendezvények működési költségeinek fedezésére fordítják, mint például az iskolai tudományos baráti körök, vagy gyermek-nyelvtanfolyamok.

a nógrád megyei tit kezdeményezése - márcsak a fordítás ígéretes gyorsasága és jó minősége miatt is - széles körű érdeklődést váltott ki: több megyei intézmény, vállalat máris jelentkezett megrendelésével. /mti/

csiz/bgné/az/ig ie

00.14 130183 1338

-.-

sb0008 4 160 mtib1008

a 100 éves rákóczi falváért - jubileumi park, kresz-pálya társadalmi összefogással

1983. január 13. - alapításának 100. évfordulóját ünnepli az idén a szolnok megyei rákóczi falva lakossága. a régi dokumentumok bizonyossága szerint a település 1883-ban kapta meg az önállóságot, s mivel földje-határa egykor ii. rákóczi ferencé volt, nevét vette fel.

a centenáriumba készülő 5500 lakosú nagyközségben példás társadalmi összefogással magyaranyu településfejlesztő és szépitő mozgalom bontakozott ki. első eredményeként az ideai tanévre már átadták az általános iskola új épületszárnyát: a bővítés eredményeként megszűnt a váltott műszakos tanítás, korszerűsödtek az oktatás feltételei. a munka folytatásaként a főtéren jubileumi parkot alakítanak ki. a szolnoki 7-es számú volán vállalat támogatásával a sportpálya területén kresz-pálya készül az óvodásoknak, és megkezdik a tizenévesek számára egy szabadidő-park építését is. a centenáriumból augusztus 20-án sport- és kulturális rendezvényeken ünnepli majd a falu lakossága. /mti/

laz/kné/az/ig ie

00.14 130183 1067

-.-

sb0006 4 150 mtib1006

uj rába-motorok

1983. január 13. - két új típusú motor készült el a győri rába gyárban: a 240 lóerős szívó motor és a 290 lóerős turbófeltöltésű motor, mindkettőt a grazi list intézetben vizsgáztatják, majd az ikarus gyár új típusú autóbúsaiba építik be.

az első kísérleti motorok már túl vannak a próbán, száz órán át működtették őket, s egyiknél sem észleltek rendellenességet.

a rába az osztrák intézettel közösen fejleszt ki egy új motor-családot, amelynek öt alaptípusa és nyolc tagja lesz; az alapmotor 240, a legerősebb pedig 350 lóerős. a sorozatgyártás még az idén megkezdődik.

az autóbúszokba, tehergépkocsikba, mezőgazdasági erőgépekbe egyaránt beépíthető új motorok jobban megfelelnek az egyre szigorodó környezetvédelmi előírásoknak is, mint a jelenleg gyártottak, égésterükből az üzemanyag tökéletesebben ég el, ezzel nemcsak a kedvező fogyasztást, a nagyobb teljesítményt érik el, hanem azt is, hogy kevesebb szennyező anyag kerüljön a levegőbe. nagy előnyük, hogy lényegesen erősebbek a mostaniaknál, hiszen a távolsági, a turista autóbúszokat gyártó cégek és a tehergépkocsi gyárak egyre erősebb motorokat igényelnek. /mti/

cseer/sza/az/er ie

00.13 130183 1196

-.-

sb0007 4 160 mtib1007

vállalkozó a tit - fordító- és tolmácsiroda salgótarjánban

1983. január 13. - idegennyelvű fordító- és tolmácsirodát nyit a tit salgótarjánban. a tudományos ismeretterjesztő társulat megyei szervezetének salgótarjáni székházában jelenleg orosz, angol, német, francia, román, lengyel, cseh és szlovák nyelvoktatás folyik. a közreműködő tizenhat képzett nyelvtanár nyelvtudását kiaknázva a tit vállalja üzemek, intézmények, vállalatok, szövekezetek megrendelésére üzleti levelek, gépkönyvek és más dokumentumok, továbbá magánszemélyek leveleinek, okmányainak fordítását és leírását idegen nyelvről magyarra, illetve magyarról idegen nyelvre. vállalja továbbá, hogy hivatalos külföldi delegációk vagy turistacsoportok nógrád megyei látogatása esetén gondoskodik a

tolmácsolás megszervezéséről. a nyelvtanárokat a rendelkezésekben megállapított módon javadalmazták, a szervezetnél maradó vállalkozói bevételt pedig olyan önköltséges vagy ingyenes tit rendezvények működési költségeinek fedezésére fordítják, mint például az iskolai tudományági baráti körök, vagy gyermek-nyelvtanfolyamok.

a nógrád megyei tit kezdeményezése - márcsak a fordítás ígéretes gyorsasága és jó minősége miatt is - széles körű érdeklődést váltott ki: több megyei intézmény, vállalat máris jelentkezett megrendelésével. /mti/

csiz/bgné/az/ig ie

00.14 130183 1338

-.-

sb0008 4 160 mtib1008

a 100 éves rákóczi falváért - jubileumi park, kresz-pálya társadalmi összefogással

1983. január 13. - alapításának 100. évfordulóját ünnepli az idén a szolnok megyei rákóczi falva lakossága. a régi dokumentumok bizonyossága szerint a település 1883-ban kapta meg az önállóságot, s mivel földje-határa egykor ii. rákóczi ferencé volt, nevét vette fel.

a centenáriusra készülő 5500 lakosú nagyközségben példás társadalmi összefogással nagyarányú településfejlesztő és szépítő mozgalom bontakozott ki. első eredményeként az ideai tanévre már átadták az általános iskola új épületszárnyát: a bővítés eredményeként megszűnt a váltott műszakos tanítás, korszerűsödtek az oktatás feltételei. a munka folytatásaként a főtéren jubileumi parkot alakítanak ki. a szolnoki 7-es számú volán vállalat támogatásával a sportpálya területén kresz-pálya készül az óvodásoknak, és megkezdik a tizenévesek számára egy szabadidő-park építését is. a centenáriumot augusztus 20-án sport- és kulturális rendezvényeken ünnepli majd a falu lakossága. /mti/

laz/kné/az/ig ie

00.14 130183 1067

-.-

sb0009 4 160 mtib1009

sukorón tájház, skanzen a palotavárosban

1983. január 13. - félezer tárggyal gyarapodott tavaly a székesfehérvári istván király múzeum néprajzi gyűjteménye: régi mesterségek tárgyi emlékei, kihaló szakmák műhelyfelszerelése, népi butorok és viseletek, s a székesfehérvári rácváros emlékei kerültek az intézmény tulajdonába. a gyűjtemény már tizenegy ezernél több tárgyból áll, s többek között olyan ritkaságokat őriz, mint a különleges faragványokkal ékes juhászládák és kampók, jení, púzmádi, lovasberényi, pusztavámi viseletgyűjtemények, csákvári kerámiák, valamint egy-egy kádár, késes, /rézműves, szijgyártó műhely teljes felszerelése, számos kékfestő nyomóminta és mézeskalácsos ütőfa, s óhemlék.

a gazdag anyag nagy részét állandó kiállításokon láthatják az érdeklődők. sukorón néprajzi házat rendeztek be a tótkörményi lakóházak jellegzetes butoraival, berendezési tárgyaival, agárdon a velencei-tavi halászat és nádvágás eszközeit bemutató állandó kiállítás nyílt, a csákvári vértess múzeumban pedig a híres fazekasfalu kerámia emlékeit láthatják az érdeklődők. a pusztavámi művelődési házban német nemzetiségi kiállítás őrzi a település néprajzi emlékeit. hamarosan megnyílik székesfehérvárott fejtér megye legújabb néprajzi kiállítása, a palotavárosban a hajdani rácváros lakta település emlékeinek megmentésére skanzen rendeznek be. /mti/

dáv/fné/az/er

00.15 130183 1385

-.-

sb0010 4 160 mtib1010

japánba készül a budapesti filharmóniai társaság zenekara

1983. január 13. - a budapesti filharmóniai társaság zenekara január 20. és február 3. között japánban vendégszerepel. a 92 tagú együttes először látogat a „felkelő nap országába”, ahol tizenhárom alkalommal lépnek a közönség elé: kétszer tokióban, tizenegyszer pedig az ország különböző nagyvárosaiban. a hangversenyek közül kilencet kórodi andrás, a budapesti filharmóniai társaság elnök-karnagya vezényel, négyet pedig kobajasi ken-icsiro, a két szólista: starker jános csellóművész és kiss gyula zongoraművész lesz. a zenekar a turnéra ötféle programmal készül: mindegyikben három-három alkotás kapott helyet, bevezetőként egy zenekari darab, majd egy versenymű, harmadikként pedig egy szimfónia.

január 20-án sendaiban, 21-én koriyamában, 23-án sapporóban mozart: figaro házassága című operájának nyitányát játsszák, liszt esz-dur zongoraversenyét és csajkovszkij v. szimfóniáját, 22-én tokióban kodály: galántai táncok című zenekari alkotását, bartók: iii. zongoraversenyét és csajkovszkij: v. szimfóniáját, február 3-án ugyanitt liszt szimfónikus költeményét, a les préludes-öt, dvorák cselloversenyét és brahms i. szimfóniáját. január 25-én matsuyamában, 26-án hiros himában, 29-én kyotóban, február 1-án nagoyában, 2-án kofuban liszt: ii. magyar rapszódiaját, dvorák: cselloversenyét és beethoven: iii. szimfóniáját, 27-án fukuokában, 28-án oitában, 31-én osakában pedig liszt: ii. magyar rapszódiaját, esz-dur zongoraversenyét és beethoven: iii. szimfóniáját mutatják be. az együttes február 6-án érkezik haza.

magyarország művész-kapcsolatai japánnal 1964-ben kezdődtek, a kisz központi művészegyüttesének vendégszereplésével. a sort a magyar rádió gyermekkórusa folytatta 1965-ben. az együttműködés 1972-től vált rendszeressé. nagy sikerrel turnézott a szigetországban az elmúlt évtizedben lukács ervin karmester, a liszt ferenc kamarazenekar, matuz istván fuvolaművész, jandó jení, ránki dezső, kocsis zoltán, fischer annie, rohmann imre zongoraművész, kovács lóránt fuvolaművész, sebestyén jános csebalóművész, a tátrai-, a bartók- és a kodály-vonósnégyes, valamint a magyar állami hangversenyzenekar, a magyar balett képviselőjében keveházi gábor és pongor ildikó, a hazai popzene reprezentánsai közül pedig a neoton familia és a locomotiv gt. a magyar-japán zenei kapcsolatokban kiemelkedik az 1979-es esztendő, amikor is a magyar zene sorozata keretében összesen 157 koncertet adtak magyar előadók, illetve zenekarok. /mti/

da/zsu/er ie

00.16 130183 2544

-.-

sb0011 4 160 mtib1011

játszik a pécsi nyári színház

1983. január 13. - a pécsi nyári színház mindinkább egész éven át játszó színházzá alakul. ez a tény is indokolja, hogy megváltoztatják az intézmény nevét, lényegében tehát új színház van születőben a mecsekaljai városban. mint bagossy lászló igazgató elmondta: nem konkurrálni akarnak a pécsi nemzeti színházzal, inkább kiegészítik annak programját, mégpedig elsősorban az ifjuság - a diákság - körében. ezáltal a nyári színház is gazdaságosabban működhet, hiszen tevékenysége nem korlátozódik a nyári időszakra.

a tél folyamán olyan darabokat adnak elő, amelyek a nyári programban szerepeltek, de az érdeklődők közül sokan nem láthatták azokat. a pécséti tanuló egyetemi-főiskolai hallgatók zöme például vakációját töltötte, most módjuk van megnézni a produkciókat. ugyszintén most ülhetnek be a nézőtérre azok a pécsiek, akik a nyári színház időszakában az ország más részén vagy külföldön nyaraltak. az előadásokat a város közművelődési intézményeiben tartják. a téli évad során már felújították a két éve bemutatott antigoné című táncjátékot, továbbá két kamarabalettet: az énekek énekét és a lótléányait. a bóbirta bábszínház ismét előadta nagysikerű bartók-műsorát. tájelőadásokat is tartanak az ország más városaiban.

a nyári színház igazgatósága következetesen törekszik arra, hogy az ősztől tavaszig terjedő időszak se legyen holtsezon. az intézmény új otthont kapott a belvárosban. az épület hatalmas padlásterén állandó jellegű stúdiószínház alakítanak ki, ahol a nyári színház és a janus panonius tudományegyetem közös színjátszó együttese lép majd fel. a „padlásszínház”, elsősorban a diákok színházi nevelését fogja szolgálni. /mti/

igó/bné/az/er ie

00.16 130183 1730

-.-

sb0012 4 160 mtib1012

filmművészeti akadémia debreceni diákoknak

1983. január 13. - filmművészeti akadémia kezdi meg működését rövidesen debrecenben. a kisz hajdu-bihar megyei bizottsága és a megyei moziüzemi vállalat azzal a céllal hozza létre, hogy magasabb színvonalon folyhasson a középiskolások filmesztétikai nevelése, a fiatalok megismerkedjenek a filmgyártás, a filmművészet történetével, a filmkészítés módszereivel és találkozzanak a nevesebb alkotókkal, rendezőkkel. programjában a vetítések előtt - a debreceni meteor moziban - filmtörténeti, filmesztétikai előadást hallgathatnak meg az érdeklődők, a bemutatót pedig minden esetben konzultáció, vita követi. /mti/

tár/éva/az/ig ie

00.17 130183 0690

-.-

sb0013 4 160 mtib1013

körzetmódosítások kőbányán - csökken a zsufoltság, javulnak az oktatás feltételei

1983. január 13. - kőbányán befejeződött a nagy lakótelepek építése, kisebbek - 500-1000 lakásosak - azonban létesülnek még a vi. ötéves terv időszakában. néhány körzetben viszont gyorsan csökken a lakosság, ezzel együtt az általános iskolás korú gyermekek száma. a változásokat figyelembe véve a tanteremépítés és a körzetmódosítás összhangjával valószínűsíthető meg az oktatási intézmények egyenletesebb megterhelése - állapították meg a x. kerületi tanács végrehajtó bizottságának ülésén.

mivel az ujhegyi lakótelepen még néhány évig igen sok első osztályost kell elhelyezni, idén ősszel új 12 tantermes iskola kezdi meg működését az ujhegyen lévő sportligetben. az új iskola körzetét úgy alakítják ki, hogy két, eddig túlzusfolt iskolában kedvezőbbé váljanak az oktató-nevelő munka feltételei. e két oktatási intézmény korábbinál kisebb körzetét - június 30-ig - úgy határozzák meg, hogy az átirányított gyermekek összesen legfeljebb kétszer kerüljenek új iskolába, és a leendő nyolcadik osztályosok jelenlegi helyükön maradhassanak. a körzetmódosításnak köszönhetően mindkét iskolában tetemesen - 200-300 fővel - csökken a tanulók létszáma, megszűnik az évek óta tartó váltakozó tanítási rend.

a hungária körut és a salgótarjáni ut által határolt területen, a bem lakótelepen a tervek szerint szeptember 1-ig 768 lakás épül fel. a gyermekek fogadására a lakótelepen - szeptember 1-i nyitással - 8 tantermes iskola készül. ennek körzetét a területet eddig ellátó salgótarjáni uti általános iskola befogadóképességével összhangban tervezik meg.

a maglódi ut 8. szám alatti, 9 tantermes iskola létszáma évről-évre csökken, kihasználtsága alacsony. szeptember elsejével az iskola körzetét felosztják, s az intézmény megszüntetésével az épületet a középfokú oktatásnak adják át. az 1983-84 oktatási évre tervezett körzetmódosítások - a növekvő gyermeklétszám ellenére is - javítják kőbányán az általános iskolák működési körülményeit - állapították meg a tanács végrehajtó bizottságának ülésén. /mti/

na/mi/ig ie

00.17 130183 2125

.-.

sb0014 4 150 mtib1014

a külgazdaságról mérnököknek - zalában

1983. január 13. - a szellemi tartalékok feltárására indít külgazdasági képzést ipari és mezőgazdasági mérnököknek a magyar kereskedelmi kamara és a mtesz zala megyei szervezete.

exportunk versenyképességére számottevően kihat: ismerik-e a piacot a konstruktőrök és a gyártás folyamatát tervező-fejlesztő technológusok, akik sem az egyetemen, sem a vezetőtovábbképzés során nemigen tesznek szert külgazdasági ismeretekre. e tudásbeli hiány pótlására szervezték meg négy dunántúli megye - baranya, somogy, tolna és zala - számos vállalatánál, gazdaságánál dolgozó mérnökök 80 órás képzését. a foglalkozások hallgatói arról is képet kapnak, miként hoztak sikert különböző termékek azáltal, hogy az illetékes szakemberek már a tervezés, fejlesztés első időszakában megismerkedhettek a piackutatók tapasztalataival. /mti/

tas/kné/sa az/gw ie
07.33 130183 0899

.-.

sb0015 4 160 mtib1015

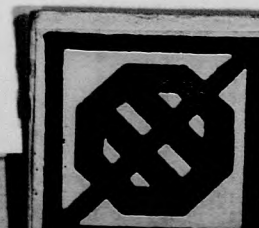
irodalmi klub a gyárban

1983. január 13. - irodalmi, művészettörténeti klubot hoztak létre cellőmölkön, a keripar mintegy félezer dolgozót foglalkoztató gyárában. az irodalombarátok - a zömmel fizikai munkások - színpadot is alakítottak, s hetenként rendszeresen összejönnek, irodalmi esteket, vitákat, könyvismertetések, szavalóversenyeket tartanak, kiállításokat rendeznek. az irodalmi előadásokra egy-egy brigád készül fel a könyvtár segítségével.

az idei tervük szerint gyakoriak lesznek a klubban az irodalmi vetélkedők, szellemi totók, játékok. a már hagyományos kemenesaljai napok alkalmából petőfi és berzsenyi kemenesalján írt verseiből adnak majd elő a vetélkedő brigádok. /mti/

Lér/mné/az/gw ie

07.38 130183 0734

bel

- 14 -

1983.01.13.

sb0016 4 160 mtib1016

dorongut, kemencék, cserepek - várostörténeti emlékek sopronban

1983. január 13. - újabb várostörténeti emlékekre bukkantak a közelmúltban sopronban, a petőfi téren, csatornázási munkák közben a felszíntől 1,20 méter mélyen 3-4 méter széles dongut került elő. a szakemberek ismeretei szerint a települések lakói már az őskortól építettek faragott gerendákból dongutakat a mocsaras, vízenyős területeken a közlekedés megkönnyítésére. a most megtalált tölgyfa ut a régészeti vizsgálatok tapasztalatai szerint az 1600-as évek második felében, a török kor alkonyán készült el, s az egykori halastó mentén húzódtott. a tó ma már nem létezik, a xviii. században azonban még minden bizonnyal megvolt, ezt igazolja michel zakariás korabeli metszete.

az ut közelében középkori kemencéket rejtett a föld mélye. sütőfelületükre összetört cserepeket ragasztottak egykori használói, hogy a kemencék hosszú ideig tartsák a hőt. a xiv. századi kemencék alján megmaradt a vastag hamu és faszénréteg, környezetükben lakóházra utaló nyomokat, falmaradványokat azonban nem találtak a kutatók. ebből arra következtetnek, hogy a kemencéket nem konyhai munkákra, napi főzésre, hanem kenyérsütésre használhatták tulajdonosaik.

a kutatás a város történetének egy korábbi szakaszáról is adott új ismereteket a régészeknek. a donguttól mélyebben római-kori gödrök kerültek elő, amelyek i-ii. századi edénytöredékeket tartalmaztak. a leletek arra szolgálnak bizonyítékkul, hogy a római kori település jóval nagyobb volt, mint ahogy ezt korábban feltételezték.

a leletekről a soproni liiszt ferenc muzeum munkatársai térképeket, fotókat készítettek. a dokumentumok a várostörténeti gyűjtemény anyagát gazdagítják. /mti/

mzs/sza/az/gw ie

07.58 130183 1748

-. -

bel

- 15 -

1983.01.13.

sb0017 4 150 mtib1017

hűtőházból feketeszeder

1983. január 13. - megkötötte az ideai szállítási szerződéseket termelőpartnereivel a miskolci hűtőház, hat megyében csaknem félszáz termelőszövetkezettel és állami gazdasággal. az idén feldolgozásra kerülő zöldségféle és gyümölcs közvetlenül a termelőtől - tehát nem a kereskedelem közvetítésével - érkezik majd a miskolci gyár feldolgozó soraira, így a legfrissebb árut tudják majd gyorsfagyasztással tartósítani.

a piaci igényeket felmérve egyes árufélékből - például zöldbabból és zöldborsóból - a korábbi éveknél nagyobb területre kötöttek termelési szerződést. az év újdonsága a tolcsvai tsz által termelt fekete szeder lesz. /mti/

kör/tóth/azz/zsu ie
08.00 130183 0703

-. -

sb0018 4 150 mtib1018

csavar, sasszeg - együttműködő gyár és tsz-ek

1983. január 13. - a csavaripari vállalat 2-es számú ongai gyára tavaly tizenöt százalékkal több terméket gyártott és értékesített, mint az előző évben. miután a különböző csavarfélék, alátétek és sasszegek keresett-hiányolt áruk a piacon, az idén is mintegy tizenöt százalékos termelésnövelést terveznek, amit a termelékenység fokozásával kívánnak elérni.

az ongai csavargyár gyártmány- és termelésfejlesztését előmozdítja, hogy több környékbeli termelőszövetkezettel lépjen együttműködésre; a tsz mellékküzemági műhelyekben csaknem kétszáz millió nyersalátét és harminc millió sasszeg készül. /mti/

bas/az/zsu ie
08.04 130183 0682

-. -

bel

- 16 -

1983.01.13.

sb0019 4 150 mtib1019

cementfogadó-állomás Lábatlanon

1983. január 13. - rekordidő alatt, s jelentős megtakarítással építettek fel egy nagy teljesítményű fogadóállomást a Lábatlan cementgyárba. az évi százötvenezer tonna cement fogadására alkalmas új üzemsz felépítését az ez a szükségessé, hogy gazdasági megfontolásból mérsékeltek a Lábatlan gyár termelését, viszont a jóval olcsóbban termelő hegycsabai gyárból is szállítanak ide cementet, amit az új állomáson szippantanak ki a vasúton érkező tartálykocsikból, s óriás tárolókban helyeznek el. nem lesz tehát fennakadás a nyergesujfalui eternitgyárnak, a győri házgyárnak és a Lábatlan cementgyár több más régi fogyasztójának ellátásában.

az új fogadóállomás felépítését eredetileg külső vállalatra akarták bízni, ezek azonban egy-két éves határidőre vállalták a kivitelezést. ezért a cementgyáriak úgy döntöttek, hogy saját maguk látják a munkához. a gyár műszaki gárdája készítette el a terveket, s a berendezéseket, vasszerkezeteket is - néhány kivételével - saját műhelyükben gyártották le. építő- és szerelő brigádjaik pedig remdkívül rövid idő, négy hónap alatt készítették el a nagy teljesítményű cementfogadó állomást. az időnyereségen kívül kétmillió forint beruházási költséget megtakarítottak, a külső kivitelezők ugyanis emnyivel drágábban építették volna fel az új állomást. /mti/

ráb/wné/az/zsu ie
08.08 130183 1373

-. -

sb0020 4 150 mtib1020

kisgépek az állami gazdaságokból

1983. január 13. - a nagyüzemi és a háztáji mezőgazdasági termelésben alkalmazható kisgépek gyártását kezdte meg a szolnoki állami gazdaság. gyártmányskáláján olyan speciális kisgépek szerepelnek, amelyek eddig a hiánylistán sorakoztak. kifejlesztették és sorozatban gyártják egyebek között a hígtrágya szivattyút, amiből évente két-háromszáz darab készül, másik újdonságuk a hígtrágya öntözőberendezés. a gazdaság szakemberei most munkálkodnak az utóbbi eszköz háztáji változatának előállításán, a berendezés ugyanis lehetővé teszi, hogy a sertéstartó kisgazdaságok tulajdonosai a hígtrágyát talajerőpótlóként közvetlenül felhasználhassák. annyi ilyen öntözőgépet gyártanak, amennyire megrendelést kap a gazdaság.

bel

- 17 -

1983.01.13.

nagyüzemi és háztáji hasznosításra egyaránt alkalmas a sorozatban készülő takarmánykeverő, illetve a takarmánykiosztó kocsi is. a gazdaság gyártóműhelye ujitások gyors kivitelezésére is vállalkozik. a husipari tröszt vállalatának a megrendelésére például a jószágszállító tehergépkocsik platóját kétszintesre és mobilrendszerre alakítják át. az ujitással egy gépkocsin megkésztírehető a szállítható sertések száma; ha a platóra szarvasmarha kerül, akkor néhány mozdulattal a gépjármű egyszintesre alakítható át. /mti/

end/kné/az/gw ie

08.12 130183 1310

-. -

sb0021 4 160 mtib1022

köpeczi béla moszkvába utazott

1983. január 13. - köpeczi béla művelődési miniszter vezetésével csütörtökön küldöttség utazott a szovjetunióba. a delegáció a kulturális és oktatási együttműködés aktuális kérdéseiről folytat eszmecserét a szovjet partnerekkel. /mti/

mm/zsu pr
09.12 130183 0292

-. -

sb0022 4 150 mtib1023

köd ferihegyen

1983. január 13. - az idén először akadályozza igazán komoly köd a ferihegyi repülőtér forgalmát: bár már korábban is voltak járatkimaradások, a szerdai és csütörtöki köd teljesen lehetetlenné tette a gépek leszállását a légikikötőben. nem érkeztek meg a járatok ankarából, berlinből és milánóból sem, az utasok a külföldi várakozásban várnak az idő jobbra fordulására.

ferihegyről a repülőgépek a köd ellenére menetrendszerűen elindulnak. /mti/

ni/zsu/er pr

10.02 130183 0496

-. -

bel

- 18 -

1983.01.13.

sb0023 4 130 mtib1024

balesetek

1983. január 13. - borsod megyében, muhi külterületén kunstár károly 25 éves gépkocsivezető, főtí lakos személygépkocsival áttért az uttest baloldalára és ott összeütközött egy tehergépkocsival. a személygépkocsi utasai közül szász pálné 54 éves igazgató budapesti lakos és harsági gézáné 54 éves tanárnő, vattai lakos a helyszínen meghalt, a személygépkocsi vezetője és egy utas súlyos sérülést szenvedett. a vizsgálat eddigi adatai szerint kunstár a ködben szabálytalanul előzött.

somogy megyében nikla külterületén biró attila 29 éves egyénileg gazdálkodó, balatonkereszturi lakos személygépkocsijával elütötte az uttest közepén gyalogosan közlekedő turk józsef 37 éves segédmunkás, niklai lakost, aki a helyszínen meghalt. a baleset körülményeinek tisztázására és a felelősség megállapítására a rendőrség szakértő bevonásával vizsgálatot indított. /mti/

mm/er pr

10.03 130183 0901

.-.

sb0024 4 130 mtib1025

közös harcászati gyakorlat

1983. január 13. - a varsói szerződés tagállamai egyesített fegyveres erőinek éves kiképzési terveivel összhangban a közeli napokban harcászati gyakorlatot hajtanak végre a csehszlovák néphadsereg, a magyar néphadsereg, a szovjet hadsereg kijelölt törzsei és csapatai a magyar népköztársaság területén. /mti/

ka/km/gw pr

10.42 130183 0366

.-.

bel

- 19 -

1983.01.13.

sb0025 4 130 mtib1029

a zalaegerszegi tanács vb ülése - városkörnyéki kisgazdaságok

1983. január 13. - az ötnapos munkahét bevezetésével megnövekedett szabadidő eltöltésének egyik leghasznosabb módja a kertészkedés: vallja több ezer zalaegerszegi család. a városi tanács a zártkerti állami földterületből négyszáz parcellát adott tartós használatba és sokan vásároltak magánkézből is kertészkedésre alkalmas földterületeket a város határában. ennek köszönhetően a városkörnyéki kisgazdaságok száma elérte a tizenháromezret - állapították meg a zalaegerszegi városi tanács vb csütörtöki ülésén. a zártkerti ingatlanok hasznosításával örvedetesen fejlődött a szőlő-, a gyümölcs- és a zöldségtermesztés. tavaly a kisgazdaságok 13 millió forint értékű zöldséget, gyümölcsöt szállítottak a városi piacra. a tanács továbbra is támogatja a kistermelőket a zártkerti területeken alkalmazható hatékony módszerek és fajták elterjesztésével, termelési és növényvédelmi szaktanácsadással. /mti/

tóa/kné/kö ká pr

11.17 130183 0996

.-.

sb0026 4 150 mtib1030

téli primőrszüret a kis-kertészetekben

1983. január 13. - a szokatlanul enyhe tél érezteti kedvező hatását a csongrád megyei kiskertészetekben. szeged peremkerületeiben: ságvártelepen és mihályteleken a fűtés nélküli, napfény-energiás fóliasátrak alatti területeken már tavaszi retekültetvények piroslanak. november végén, december elején vetették el a magot és pénteken már ezrével szedték, kötötték csomókba a primőrt.

az ilyen korai termesztés kockázattal jár, mert ha tartósan kemény tél köszönt be, akkor a növényállomány egy része tönkremegy, kifagy. ezt azonban vállalják a termelők, mivel a vitamindus árunak ilyenkor igen nagy a keletje. emellett ily módon többszörösen hasznosíthatják a fóliasátrakat. a retek után sárgarépát, paradicsomot, uborkát nevelnek. néhány nap múlva már exportra is szállítanak retket. /mti/

tób/f/ká/er pr

12.38 130183 0867

M

.-.

sb0027 4 180 mtib1031

időjárásjelentés /1 rész/

1983. január 13. - a meteorológiai intézet jelenti csütörtökön délben:

megszűnik a köd

szárazföldünk északi, északnyugati részén gyorsan követik egymást az enyhe és a hidegebb léghullámok. ezek széles, változékony és sokfelé csapadékos időjárást okoznak. franciaországban, a német-lengyel alföldön és ukrájnán is sok a felhő, de számottevő csapadék ott még nem fordul elő.

közép- és dél-európa területén már napok óta tart a csöndes, sokfelé ködös idő. az óceán felől közeledő hidegebb léghullám azonban rövidesen jelentős időjárás-változást okoz.

szerdán magyarország legnagyobb részén napos és száraz idő volt. északon és északkeleten viszont tartósan megmaradt a köd. a hőmérséklet csúcserőssége a napos területeken 7 és 13 fok között alakult, a ködös vidékeken viszont csak 2-6 fokot mértek. éjszaka sokfelé képződött köd, ködszitalással és zuzmarával. a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet plusz 2 és -6 fok között volt.

délelőtt a köd csak lassan oszlott föl. a hőmérséklet 11 órakor -2 és plusz 5 fok között váltakozott.

budapest belterületén szerdán a hőmérséklet napi középértéke 3,6 fok volt és ez 5,1 fokkal magasabb a százéves átlagnál.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 2 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 1029 mbár, erősen süllyed.

várható időjárás péntek estig:

a köd előbb a dunántúlon, később a keleti, északkeleti megyékben is föloszlik. északnyugat felől átmenetileg erősen megnövekszik a felhőzet és pénteken napközben többfelé várható kisebb eső, zápor. a magasabb hegyekben és keleten gyenge havazás is lehet. fokozatosan megélnkül a déli, délnyugati, majd pénteken egyre több helyen megerősödik, a dunántúlon viharossá fokozódik az északnyugati, északi szél.

a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet nyugaton: 0, plusz 5, keleten 0, -3 fok között,

a legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken: 2-7 fok között alakul. /folyt. köv./

12.42 130183 2030

..-

sb0028 4 180 mtib1032

időjárásjelentés /2. rész/

távolabbi kilátások szombattól-keddig:

változékonyabbra fordul az időjárás. északnyugat felől igen erős széllel hidegebb levegő érkezik hazánk területe fölé. időnként erősen megnövekszik a felhőzet, havazásra is lehet számítani.

a legalacsonyabb hajnali hőmérséklet -5, 0 fok között lesz,

a legmagasabb nappali hőmérséklet 0, plusz 5 fok között várható.

jelentős mennyiségű /legalább napi 5 mm/ csapadék az ország területének 40 százalékán várható.

budapesten péntek reggelig lassan föloszlik a köd. a délnyugati szél megélnkül.

a késő esti hőmérséklet: plusz 2, a péntek hajnali plusz 4 fok körül valószínű.

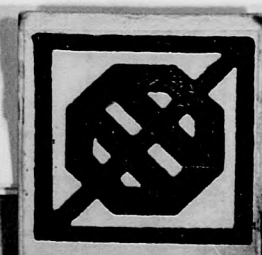
a duna vízállása budapestnél: 350 cm,

a víz hőmérséklete: 4,5 fok. /mti/

gw pr

12.50 130183 0828

..-

sb0029 4 150 mtib1033

az enyhe idő haszna - naponta egymillió forint értékű energiát takarítanak meg a baranyai gazdaságok

1983. január 13. - a szokatlanul enyhe tél milliókat takarított meg a baranyai mezőgazdasági üzemeknek. az ország legdélibb vidékén hetek óta márciusra emlékeztető az időjárás. a hőmérséklet napközben rendszeresen 10 fokig vagy afölé emelkedik, s nyolc órán át süt a nap. pécssett ezen a héten mérték az évszázad legmagasabb januári hőmérsékletét: 13 fokot.

a gazdaságok naponta egymillió forint értékű energiát - olajat, villanyt, szénét és fát - takarítanak meg azért, hogy kevésbé kell felüteniük az üzemi épületeiket. a bolyi kombinát, a megye legnagyobb mezőgazdasági energiafogyasztója, épületek egész sorát fűti a téli hónapokban: állattenyésztési ellető- és nevelőházakat, műhelyeket és irodákat, szociális és kommunális létesítményeket. ősz óta még egyszer sem kellett olyan erősen fűteni, mint a normális időjárású teleken, s ennek eredményeként november közepétől január közepéig 3-4 millió forinttal kevesebb energiát használtak fel, mint más években.

a baranyai kisgazdaságok az idén körülbelül három negyedmillió négyzetméternyi fólia alatt hajtattak primőröket napenergiával. a hideg éjszakára és a felhős nappalokra való tekintettel - kiegészítő fűtés gyanánt - olajkályhákat működtetnek a fóliasátrakban. a primőrkertészek tetemes mennyiségű fűtőolajat takarítottak meg már eddig is, mivel sok a napsütés, és éjszaka sem süllyed túlságosan alacsonyra a hőmérséklet. a kedvező időjárásnak köszönhetően az idén a szokottnál két-három héttel hamarabb piacra kerül a fóliás zöldségtermés.

a múlt év tavasza óta folyamatosan legelőn vannak a baranyai juhnyájak. más években az őszi érésű növények hulladékának elfogyasztása után akolba terelték a birkákat, most viszont állandóan legeltetik őket. az őszi-téli esőzés és a napsütés hatására ugyanis kiserkent az új fü.

a kedvező időjárást kihasználva a téli hónapokban is építkeznek a gazdaságok, így jobban tudnak gazdálkodni a munkaidő-alappal. a szabadszentkirályi béke tsz például 15 millió forint költséggel új gépjárató műhely beruházásához fogott hozzá. az enyhe télnek köszönhetően egyszer sem kellett még leállni a munkával, egyetlen napra sem kellett fagyszabadságra küldeni az építőket. /mti/

igó/bné/ká/er hgy

13.46 130183 2326

--

sb0030 4 150 mtib1034

uj bizományi áruház salgótarjánban

1983. január 13. - új bizományi áruház nyílt csütörtökön salgótarjánban, a város immár harmadik bevásárló-központjában. az ötszáz négyzetméter alapterületű bizományi üzlet butorokból, lakásfelszerelési és dísz tárgyakból, ékszerekből, órákból, híradástechnikai eszközökből és ruházati cikkekből álló, tizenkétmillió forint értékű indulókészlettel fogadta vásárlóit.

a salgótarjáni bizományi áruház évek óta sanyaru körülmények közt működött. a raktár és az eladótér szűkössége miatt le kellett mondania egyebek között a műszaki, híradástechnikai, lakberendezési cikkek felvásárlásáról, illetve eladásáról. a most megnyílt új létesítménnyel ez a kérdés megoldódott, s a korszerű áruházban a vállalat dolgozói is sokkal kedvezőbb munkakörülmények közé kerültek. /mti/

csiz/bgné/kő st hgy

13.47 130183 0844

--

sb0031 4 130 mtib1035

a szegedi városi tanács vb ülése - trolibuszforgalom

1983. január 13. - szeged lakossága gyorsan megkedvelte a négy évvel ezelőtt vidéken elsőnek megjelent új tömegközlekedési eszközt, a trolibuszt. mint a tanács végrehajtó bizottságának csütörtöki ülésén elhangzott: a kezdeti 4,4 kilométerről 37 kilométerre nőtt a különböző városrészeket összekötő trolivonalak hossza, amelyeken a négy évvel ezelőtől 9 helyett 26 kocsi bonyolítja le a forgalmat. 1979-ben csaknem 2,5 millió, 1982-ben pedig már mintegy 16 millió utast szállítottak a trolis szegeden.

az idén 40 millió forintot költenek új trolis vásárlására, egy újabb trolivonal kiépítésére, a forgalmi telep fejlesztésére. a környezetet nem szennyező, zajtalan járművek hálózatának bővítésére további tervek készülnek. a vi. ötéves tervidőszakban több, mint 220 millió forintot kívánnak fordítani szegeden a trolibuszhálózat fejlesztésére, az új forgalmi műszaki telephely kiépítésére. /mti/

dén/f/ká/er hgy

13.59 130183 0986

--

sb0032 4 130 mtib1036

fiatalok a népi ellenőrzésben - a borsod megyei neb ülése

1983. január 13. - a kisz és a népi ellenőrzés együttműködésének eredményeit és tapasztalatait vitatta meg csütörtöki ülésén a borsod megyei népi ellenőrzési bizottság. megállapították, hogy az elmúlt években egyenletesen nőtt a kisz-fiatalok száma a népi ellenőrök között, s arányuk jelenleg eléri a harminc százalékot. jelentős részüket a járási, városi és vállalati kisz-bizottságok javasolták a fontos közéleti tevékenységre. a népi ellenőrzés szervei emellett folyamatosan igénylik a kisz-bizottságok javaslatait az éves témavizsgálatok megtervezésénél, és a fiatalokat közelebbről érintő területeken végzett vizsgálatokba bevonják az illetékes kisz-bizottságok vezetőit is. így jártak el például az ózdi, a szerencsi, a mezőkövesdi járásban „a gyermeknevelést szolgáló társadalmi juttatások hatékonysága,, „a pályakezdő gépészmérnökök és orvosok munkahelyi beilleszkedésének helyzete,, valamint „a nevelőotthonok működési feltételei, gazdálkodásuk helyzete,, című témavizsgálatok lefolytatásánál.

tevékeny szerepet vállalnak és a tapasztalatok szerint eredményes munkát végeznek a területi, vállalati kisz-bizottságok az ellenőrzés során feltárt hiányosságok kijavításában, a vizsgálatok alapján született javaslatok megalósításában, s a határozatok végrehajtásának ellenőrzésében is.

a megyei neb ülésén határozatot fogadtak el arról, hogy még nagyobb számban vonjanak be kisz-tagokat a népi ellenőrzés tevékenységébe. elsősorban a miskolci nehézipari műszaki egyetem és a megye főiskoláinak hallgatói közül kívánnak több fiatalt megbízni a népi ellenőrzési munkával, s ehhez igénylik a felsőoktatási intézmények kisz-bizottságainak segítségét. /mti/

bas/tné/kö st hgy

14.06 130183 1769

-.-

sb0033 4 130 mtib1037

felmentés - kinevezés

1983. január 13.- dr. markója imre igazságügyminiszter - nyugállományba vonulása miatt, érdemeinek elismerése mellett - felmentette tisztségéből dr. piros sándort, a zalaegerszegi megyei bíróság elnökét, és egyben beiktatta az új elnököt, dr. kutas Istvánt.

a csütörtöki beiktatáson részt vett varga gyula, az mszmp zala megyei bizottságának első titkára is. /mti/

ka-ár/er hgy

14.08 130183 0424

-.-

sb0034 4 150 mtib1038

új szolgáltatás a malév-nál

1983. január 13. - a malév új szolgáltatást vezetett be: ugynevezett comfort osztályt alakítottak ki a repülőgépek fedélzetén, s ezzel egyidőben valamennyi járaton megszüntették az i. osztályt - jelentették be a vállalat vezetői csütörtöki sajtótájékoztatójukon.

a comfort osztály üléseire azok foglalhatnak helyet, akik a repülőjegy teljes árát fizetik, tehát nem kedvezményrel utaznak. a szocialista országokba közlekedő járatokon az új osztály ára a korábbi i. osztályu tarifával egyezik meg. a turistaosztályt azok az utasok vehetik igénybe, akik valamilyen kedvezményt kaptak a repülőjegy árából /például csoport-, ifjúsági-, vagy apex-kedvezményrel utaznak/.

a comfort osztály utasainak külön jegykezelő pultok állnak rendelkezésükre, és elsőként szállhatnak be a gépbe. ujdonság, hogy a comfort bevezetésével párhuzamosan a malév is áttér az ülészsám szerinti ültetésre. a budapestről induló járatok utasai a jegykezelésnél választhatják ki a kívánt ülés helyet, közölhetik igényeiket /dohányzó, nem dohányzó, vagy ablak melletti ülést óhajtanak/, és annak száma rákerül a beszállókártyára.

Lényeges változást tapasztalhatnak a comfort-utasok a repülőgépek fedélzetén is, az eddiginél kényelmesebben utazhatnak, ugyanis valamennyi géptípuson csökkentették az ülések számát, hogy

M

az új osztályon nagyobb legyen a sorok közötti távolság. a tu-154-esen 47, a tu-134-esen 40, a tu-134/a típuson 44 komfort-helyet alakítottak ki, valamennyit a repülőgép első részében, ahol a legalacsonyabb a zajszint.

magasabb színvonalu a fedélzeti kiszolgálás is, a különböző hidegtálak mellett - a járat hosszától függően - meleg ebédet, vacsorát szolgálnak fel. az utasoknak a jegyváltáskor lehetőségük van speciális ellátást, így például vegetárius-tálat, bébiételt kérni.

az új szolgáltatás bevezetésével a malév egyrészt az utazóközönség körének bővítésére, másrészt az utazási körülmények javítására törekszik. /mti/

bi/kö bam hgy

14.25 130183 2001

.-.

sb0035 4 180 mtib1039

eltemették bihari ottó akadémikust

1983. január 13. - a pécsi központi temetőben csütörtökön nagy részvétellel kísérték utolsó útjára a 62 éves korában elhunyt bihari ottó akadémikust, állami-dijas jogtudóst, az mta dunántúli tudományos intézetének igazgatóját, a pécsi janus panonius tudományegyetem tanszékvezető tanárát. a gyászszertartáson a hozzátartozók mellett ott voltak a tudóstársak és a munkatársak, a volt tanítványok, az elhunyt barátai, elvtársai.

a magyar tudományos akadémia nevében kulcsár kálmán főtitkárhelyettes bucsuztatta a nemzetközi hírű államjogászt, aki elévülhetetlen érdemeket szerzett a hazai társadalomtudományok fejlesztésében, az egyetemi oktatás korszerűsítésében és a területi tudományos szervező munkában. a pécsi akadémiai bizottság nevében tigyi józsef akadémikus, a pab alelnöke vett bucsut az elhunyttól. a janus panonius tudományegyetem nevében földvári józsef rektor bucsuztatta volt professzortársát, aki negyedszázadon át vezette az államjogi tanszéket. a sírnál fodor istván, a dunántúli tudományos intézet párttitkára vett bucsut az elhunyttól, aki fiatalon kapcsolódott be a munkásmozgalomba, és 1941-ben lett a párt tagja.

bihari ottót a pécs város tanácsa által adományozott diszszirhelyen helyezték örök nyugalomra. /mti/

kidó/bné/ká/er hgy

14.32 130183 1315

.-.

sb0036 4 130 mtib1040

eszmecsere a budapesti tanácsi építőipar idei feladatairól /1. rész/

1983. január 13. - a budapesti tanácsi építőiparban a tavalyinál jobban ki kell használni az új vállalkozási formákat, a vállalati gazdasági munkaközösségek és a leányvállalatok adta lehetőségeket. új vonás lesz idén az ingatlankezelésben, hogy a gazdaságosságot és a reális árakat szem előtt tartva, egyes feladatok elvégzésére versenytárgyalásokat írnak ki - egyebek között ez is elhangzott azon a tanácskozáson, amelyet a fővárosi tanácsi építőipari vállalatok igazgatóinak, valamint társadalmi és tömegszervezeti vezetőinek részvételével tartottak csütörtökön a fővárosi 1. számú építőipari vállalat székházában.

korda árpád, a fővárosi tanács ingatlankezelési és építési főigazgatóságának vezetője a tavalyi teljesítményekről szólva elmondotta, hogy 1982-ben a tanácsi építőipari vállalatok termelési értéke elmaradt az előirányzatoktól, csupán két vállalat közelítette meg kitűzött tervét. az ingatlankezelésben, - vagyis a lakóházfelújítások és lakáskorszerűsítések terén - a gyengébben dolgozó vállalatoknak a múlt évi elmaradásukat pótolniuk kell, nem mentesülhetnek a vi. ötéves tervidőszakban vállalt feladataik teljesítése alól. hangsúlyozta: több vállalatnál ma is nagyon hosszú a kivitelezések átfutási ideje; nem javult a szerződéses fegyelem, hiszen az ismétlődő szerződésmódosításoknak nincs semmi szankcionáló következménye. megállapította: a lakásgazdálkodásban mind fontosabb szerepet játszó tetőtérbeépítések, emeletráépítések, sajnos alig vették ki a részüket a tanácsi építőipari vállalatok. felületes a minőségellenőrzés is - mondotta -, a kivitelezőket nem szorítják kifogástalan munkára.

az idei tennivalókat taglalva korda árpád hangsúlyozta, hogy a generálvállalkozások növelésével - hiszen az egyes munkafolyamatok időben is szorosan kapcsolódnak egymáshoz - jobban, szervezettebben lehet dolgozni, s számottevően előbbre hozható az átadási határidő. kiemelkedő feladatok ebben az évben a belvárosi, az óbudai és fő téri rekonstrukció, a nagyköruti és a köztársaság téri épületek

felújításának folytatása, a kőbányai városrész-központ megújítása, 31 lakóház tatarozásának befejezése a várnegyedben.

a tanácskozáson részt vett és felszólalt gérnyi kálmán, a fővárosi tanács elnökhelyettese, aki egyebek között hangsúlyozta: a tanácsai építőipar jó vagy rossz teljesítménye jelentősen befolyásolja a lakosság hangulatát, hiszen a lakókat felettébb irritálja az egyes munkák rossz minősége, a kivitelezések elhuzódása. /folyt.köv./ kö

14.33 130183 2561

-. -

sb0037 4 130 mtib1041

eszmecsere a budapesti ... /2. rész/

a fővárosban élők kritikus szemmel figyelik: tervszerűen, szervezeten, takarékosan dolgoznak-e az építők. sajnos, ma még az a jellemző, hogy a feltételek megteremtésére, az anyagok és a pénzeszközök megszerzésére nagyobb gondot fordítanak a vállalatok, mint azok felhasználására. de mert 1983-ban sem lehet újabb számlát benyújtani a költségvetésnek - mondotta az elnökhelyettes hangsúlyozva - minden eddiginél összehangoltabb, fegyelemesebb munkára van szükség a tanácsai építőiparban. /mti/

na/tr/kö ag hgy

14.36 130183 0569

M

-. -

sb0038 4 160 mtib1042

sajtótájékoztató a művelődési minisztériumban

1983. január 13. - csütörtökön a művelődési minisztériumban sajtótájékoztatót ismertettek a minisztérium illetékesei a képzőművészet, az ipar- és a fotóművészet, valamint az ipari tervező-művészet egyes kérdéseit szabályozó új minisztertanácsai rendeletet.

a jogszabály egy 1955-ös, napjainkra jórészt elavult rendeletet váltott fel. mint a minisztérium munkatársai elmondták, az utóbbi években olyan jelentős változások következtek be a társadalmi életben, s a gazdaság szférájában is, amelyeket eddig a művészeti tevékenységet szabályozó jogszabályok nemigen követtek. a rendelet ezen a helyzeten próbál változtatni, úgy, hogy művészeti alkotások beszerzését, felhasználását, és forgalmazását szabályozza. fontos eleme, hogy a jövőben a művészek munkáikat szabadon értékesíthetik. ám a vállalatok, az üzemek, a tsz-ek a költségvetési intézmények, a társadalmi szervezetek és egyesületek, valamint a jogi személyiséggel nem rendelkező szervek művészeti alkotást csak művészeti szempontból történő elbírálás után szerezhethetik be és hozhatnak forgalomba. a rendelet eredményeként tehát az alkotók és a vásárlók közvetlen, szerződéses kapcsolatba kerülnek, de továbbra is kötelező a műalkotások zsűrizése. ez utóbbi feladatot viszont ezentúl nem állandó testület, hanem a minisztérium által jóváhagyott névjegyzékben szereplő szakértők látják el.

a minisztérium illetékesei elmondták: régi óhaj teljesült, mert a jövőben nemcsak a művészeti alap tagjai köthetnek szerződéseket. a rendelet egyik fontos hatása lehet az is, hogy az elkövetkezőkben a kulturális kormányzat sokkal inkább képes lesz a gazdasági szervezetek mecénási tevékenységének ellenőrzésére.

a rendelet szabályozza a művészeti alkotócsoporthoz tartozásának feltételeit is, a jövőben a művészeti alap tagjai önkéntes társulással alkotó közösségekbe tömörülhetnek. ezek célja a tagok művészi tevékenységének támogatása, a tárgyi feltételek - műtermek, művészettechnikai eszközök, nyersanyag - biztosítása, valamint a tagok műveinek forgalmazása lehet.

kérdésekre válaszolva a minisztérium képviselői kifejezték azt a véleményüket, hogy az új jogszabály számos vonatkozásban alapvetően más helyzetet teremt. a piac értéktétele például a jövőben remélhetőleg az eddigiéknél közvetlenebbül fog hatni, és ez feltehetően érezhető lesz a műtárgykereskedelemben is. /mti/

di/tr/kö ag hgy

15.11 130183 2432

as

-. -

sb0039 4 160 mtib1044

magyarországi németek ma

1983. január 13. - az ndk kulturális és tájékoztató központjának, valamint a magyarországi németek demokratikus szövetségének közös rendezésében csütörtökön február 9-ig tartó eseménysorozat kezdődött a budapesti ndk centrumban. a „magyarországi németek ma„ című program megismerteti az érdeklődőkkel a hazai német nemzetiség néprajzát, képzőművészetét, irodalmát, valamint népzenejét és néptáncát. a rendezvénysorozat első napján erwin skeib, az ndk kulturális és tájékoztató központjának igazgatója és stark ferenc, a művelődési minisztérium nemzetiségi önálló osztályának vezetője két kiállítást nyitott meg. a centrumban két nemzetiségi művész - nyerges istván festő és vizur lászló fafaragó - alkotásain kívül a magyarországi németek gazdag, sokszínű népművészetéből adnak ízelítőt, a tatal országos német nemzetiségi muzeum anyagából. a kiállítások megnyitása után a magyarországi németek demokratikus szövetségének vezető képviselői, valamint a magyarországi német tömegkommunikációs eszközök szerkesztői a jelenlévők közreműködésével fórumot rendeztek.

az eseménysorozat folytatásaként január 26-án arany hangjegy címmel a bakfark Lantrio és a kecskés együttes, valamint a solymári asszonykórus és a szigetujfalui fuvószenekear közreműködésével zenei estét rendeznek. „polka, keringő, la:ndler„ címmel február 2-án néptáncest lesz az ndk centrumban, amelyen kurt petermann, a lipcsei táncarchívum vezetőjének előadása után a soroksári német néptáncegyüttes lép fel. az irodalom kedvelői február 9-án ízelítőt kaphatnak a német nemzetiségi írók és költők műveiből. /mti/

jgy/ka/ag/ig hgy

15.51 130183 1647

a

--

sb0040 4 130 mtib1045

növekvő fővárosi könyvforgalom

1983. január 13. - elkészült a gyorsmárleg, a múlt évi fővárosi könyvforgalomról; eszerint tavaly 1 milliárd 110 millió forint értékű könyvet vásároltak budapesten az állami könyvterjesztő vállalat boltjaiban, 7,3 százalékkal többet, mint 1981-ben - jelentette be egyebek között török ottó, az ákv igazgatója csütörtökön, a vállalat székházában tartott sajtótájékoztatón.

s hogy a forgalom emelkedése nem a könyvek árának változásából adódik, azt bizonyítja az eladott könyvek számának növekedése is: az elmúlt esztendőben összesen 23,5 millió könyvet vásároltak, 1,2 millió kötettel többet, mint korábban.

a vállalat tervszerű fejlesztési programjának eredményeként újabb üzletekkel, pavilonokkal gyarapodott 1982-ben a könyvkereskedelmi hálózat. az elmúlt tíz év alatt sikerült elérni, hogy budapest valamennyi kerületében egy vagy több könyvesbolt működik, s az ujonnan nyitott 38 üzlet közül 27-et a külső városrészekben, elsősorban munkáskerületekben létesítettek. a tíz év alatt felállított csaknem 100 új pavilonból 88 ugyancsak a peremvárosokban segítette a könyvek terjesztését.

az idei feladatokról szólva a vállalat igazgatója elmondta, hogy kiemelt feladatnak tartják a kulturáltabb, udvariasabb kiszolgálást. a vállalat egyik legfőbb kereskedelempolitikai célja, hogy a vásárlók elé menjenek a könyvekkel, ajánlják az újdonságokat, felhívják a figyelmet egy-egy „csemegére„. a törzsvevőknek - ha ezt kérik - még a kurrens köteteket is félre teszik, vállalva ezt a fajta „pult alóli„ forgalmat is.

az idei esztendőre 5 százalékos forgalomemelkedéssel számolnak. korszerűsítik többek között a népköztársaság uti írók könyvesboltját, az üzlet eladóterét a könyvklubbal növelik. ugyancsak felújítják, csinosítják a kossuth lajos utcai tv-könyvesboltot és a nyár utcai térkép-boltot. új egység létesül békásmegyeren - immár a második könyvesbolt - abogár ignác utcában, továbbá a bartók béla ut-tétényi ut találkozásánál. tervezik, hogy kőbányán, rákospalotán és kispeszen is egy-egy üzlettel gyarapítják a hálózatot. több boltban olvasósarkokat, böngészőket is kialakítanak, hogy az üzletekbe betérők minél otthonosabban érezzék magukat. /mti/

km/gg/s -ár hgy

15.52 130183 2245

a

--

sb0041 4 160 mtib1046

emlékülés tompa ferenc régész tiszteletére

1983. január 13. - a magyar régészeti és művészettörténeti társulat tompa ferenc születésének 90. évfordulója alkalmából csütörtökön emlékülést tartott a budapesti kossuth klubban.

tompá ferenc végzettsége szerint történész volt, de nevét a művelődéstörténet is jegyzi. 1920-ban ő szervezte újjá a szombathelyi muzeumot. később a nemzeti muzeum őskori gyűjteményének vezetője lett, 1931-ben egyetemi magántanár, négy évvel később a magyar tudományos akadémia levelező tagja. tompa ferenc az első magyar ősnégésznek tekinthető: 1938-ban ő jutott először ilyen katedrához, és az ősnégészetnek azóta is csak egyetlen egyetemen, az elte-n van tanszéke. tompa ferenc saját ásatásai alapján rendszerezte a magyarországi őskor időrendjét. jelentős munkája volt a füzesabonyi bronzkori telep feltárása, ahol még pár évvel ezelőtt is dolgoztak régészek. 1940-ben a iii. nemzetközi ősnégészeti kongresszus elnökének választották. tompa ferenc a háboruban vesztette életét. /mti/

jgy/tr/s ag hgy

16.00 130183 1052

-.-

sb0042 4 150 mtib1048

megkezdődött a magyar-ndk együttműködési bizottság ülészsaka - havasi ferenc fogadta wolfgang rauchfuss /1. rész/

1983. január 13. - a magyar-ndk gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési bizottság xxi. ülészsakára csütörtökön wolfgang rauchfussnak, az ndk minisztertanácsa elnökhelyettesének vezetésével delegáció érkezett budapestre. a magyar delegációt a bizottság magyar tagozatának társelnöke, a megbetegedett marjai józsef miniszterelnök-helyettes képviseltesében veress péter külkereskedelmi miniszter vezeti.

a délutáni plenáris ülésen veress péter és wolfgang rauchfuss vezetésével a felek megbeszéléseket folytattak a két ország eredményesen fejlődő gazdasági és műszaki-tudományos kapcsolatairól. a tárgyaláson részt vett rudolf rossmeisl, az ndk budapesti, és szalai béla, hazánk berlini nagykövete is.

áttekintették a legutóbbi ülészsak óta végzett munkát. beszámoltak a két ország magas szintű párt- és kormánydelegációinak a múlt év júniusi találkozásán megfogalmazott, az együttműködési bizottság közös intézkedési tervében összefoglalt feladatok végrehajtásáról. az intézkedési terv hosszú távra szólóan fogja át a gazdasági és műszaki-tudományos együttműködés valamennyi területét. a végrehajtás középpontjában olyan kérdések állnak, mint a gazdasági és műszaki-tudományos együttműködés további elmélyítése, az áruforgalom folyamatos növelése, a szakosítási és kooperációs kapcsolatok bővítése, a harmadik piacokon történő közös fellépés, az anyag- és energiagazdálkodás, valamint a vállalatok és kombinátok közvetlen kapcsolatainak bővítése.

az intézkedési terv alapján a közeljövőben már sor került a mikroelektronikai együttműködési megállapodás megkötésére. rövidesen aláírják a mezőgép-gyártásról szóló kormányegyezményt. több területen, így a szerszámgép-, nehézgép- és mezőgazdasággép-gyártásban kezdeményezések történtek a robottechnikai együttműködés kialakítására.

/folyt. köv./ sl/sa olt
16.54 130183 1956

-.-

sb0043 4 150 mtib1049

megkezdődött a magyar-ndk... /2. rész/

a plenáris ülésen áttekintették az 1982. évi külkereskedelmi forgalom alakulását, és megállapították, hogy az alapvetően az igényeknek megfelelően valósult meg. a két ország közötti külkereskedelemben nő a szakosítás és kooperáció alapján lebonyolódó forgalom részesedése. egyetértettek abban, hogy további erőfeszítéseket kell tenni az alkatrész-szállítás zavartalan és folyamatos biztosítására. az 1983. évi árucsereforgalmi tárgyalásokkal összefüggésben célul tűzték ki a korábban vállalt kötelezettségek hiánytalan és feltétel nélküli kölcsönös teljesítését. hazánk és az ndk is nagy jelentőséget tulajdonít annak, hogy fokozottabban vegyünk igénybe a szocialista országok tengeri szállítóeszköz-és kikötői kapacitásait. a tárgyaló felek ezen a téren is további előrehaladást kívánnak elérni.

wolfgang rauchfuss miniszterelnök-helyettes a nap folyamán fogadta havasi ferenc, az mszmp politikai bizottságának tagja, a kb titkára. jelen volt veress péter külkereskedelmi miniszter. /mti/

sl/sa olt
16.57 130183 1060

-.-

bel

- 34 -

1983.01.13.

sb0044 4 160 mtib1050

szabó iván kiállítása

1983. január 13. - a vigadó galéria ad otthont csütörtöktől szabó iván munkácsy-dijas, kiváló művész kiállításának.

a művész szobrai, kisplasztikái, érmei és domborművei a legutóbbi néhány esztendőben készültek. valamennyi anyaga bronz, s a művek gyakran vallanak a 70 éves mester örök szerelméről, a tánacról, amely egész életútját végig kísérte. az alkotások a művész érzelmeiről, a világhoz való viszonyáról szólnak: szabó iván egy nyugtalan korban keresi a megnyugvást, s azt gyakran a természetben, a természetes formákban találja meg.

a kiállítás február 13-ig tekinthető meg, hétfő kivételével naponta 10-18 óráig. /mti/
di/tr/sa ag olt
16.59 130183 0690

-. -

sb0045 4 160 mtib1051 /felhasználható: 20 órától!/
4

bemutató zalaegerszegen - színpad a színházterem közepén

1983. január 13. - carlo gozzi: turandot, a kínai hercegnő című tragikus mesejátékát mutatta be csütörtökön zalaegerszegen a helyi állandó színház társulata. a böhm györgy által átdolgozott művet merő béla rendezte. a városi művelődési központ színháztermében a színpad a helyiség közepére került, s körülötte alakították ki a nézőteret. a kétrészes darab címszerepét fekete gizi, kalaf tatár herceget szalma tamás alakította. a további főbb szerepekben gyürki istvánt, deák évát, császár györgyit, egervári klárát, derzsi jánost és rácz tibort láthatta a közönség. a díszletet menczel róbert, a jelmezeket vágvölgyi ilona tervezte. vendégként a budapesti nemzeti színház zenei vezetője, simon zoltán és mozgástervezője, dölle zsolt is részt vállalt a gozzi-mű színpadra állításában. /mti/

tas/kné/ká/ig olt

17.06 130183 0887

-. -

bel

- 35 -

1983.01.13.

sb0046 4 160 mtib1052 /felhasználható: 20 órától!/
1

kecskeméti táncosok marseille-ben

1983. január 13. - csütörtökön a franciaországi marseille-be utazott a kecskeméti erdei ferenc művelődési központ és az általános fogyasztási szövetkezetek bács-kiskun megyei szövetségének közös néptáncsoportja. a harmincöt tagu együttes marseille-ben és környékén január 16-23. között sorra kerülő nemzetközi fesztiválon vesz részt. kilencvenperces műsorát hat alkalommal adja elő a fesztivál színhelyein. /mti/

lak/bné/s kz olt

17.06 130183 0482

-. -

sb0047 4 130 mtib1053 /embargó: 18.30-ig!/
1

németh károly megbeszélése a hazafias népfront és az országos béketanács vezetőivel

1983. január 13. - németh károly, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára csütörtökön látogatást tett a hazafias népfront országos tanácsánál, ahol találkozott a mozgalom vezető tisztségviselőivel. meghallgatta pozsgay imre főtitkár és a hnf öt titkárainak tájékoztatóját a népfrontmozgalom múlt évi tevékenységéről, és idej terveiről. ezután az országos béketanácsot kereste fel; itt sebestyén nándorné elnök és sarkadi nagy barna főtitkár adott tájékoztatást a béke mozgalom munkájáról, az 1983-as év terveiről, a prágában megrendezendő béke-világkonferenciára való felkészülésről.

a megbeszéléseken áttekintették a szövetségi politika időszerű tennivalóit, a népfrontmozgalom feladatait és politikai szerepét társadalmunkban, valamint a béke megőrzésére tett erőfeszítéseinket, s németh károly szólt a bel- és külpolitika aktuális kérdéseiről. kifejezte a központi bizottság köszönetét és elismerését a mozgalom aktivistáinak, akik odaadó és lelkiismeretes munkát végeznek. /mti/

pá/sa -ár olt

17.16 130183 1131

-. -

bel

- 36 -

1983.01.13.

sb0048 4 160 mtib1054

hollóházi iparművészek kiállítása

1983. január 13. - a hollóházi porcelángyár tervező iparművészeinek munkáiból nyílt kiállítás csütörtökön a miskolci herman ottó muzeum papszer utcai termében. kilenc iparművész, közöttük a porcelán dísz tárgyairól már ismert seregély mártá, veres miklós, bükki béla több mint száz alkotása nyújt átfogó képet a hollóházi porcelángyár termékeiről, új utakat és irányzatokat kereső művészeinek tevékenységéről. a kiállítás egy hónapon át látogatható.
/mti/

bas/tóthné/kz/ig olt

17.17 130183 0529

.-

sb0049 4 160 mtib1055

w. m. osburg festőművész kiállítása győrött

1983. január 13. - willy mayer osburg kölni festőművész alkotásaiból rendezett kiállítás nyílt csütörtökön a győri xantus jános muzeum képtárában. a 49 éves, európai hírnévű művésznek 63 alkotása került közönség elé, s valamennyinek az ember a központi témája. az érdekes kiállítás része annak a sorozatnak, amelyeket a győri muzeum más népek kulturájának megismertetésére rendezett, illetve rendez. eddig szlovák, örmény és ndk-beli alkotókat mutattak be, a burgenlandi tartományi muzeummal pedig közös régészeti kiállítást rendeztek. bemutatták a franciaországban élő és alkotó konok tamás magyar származású művész munkáit is. /mti/

cser/sza/kz/mz olt

17.36 130183 0712

.-

bel

- 37 -

1983.01.13.

sb0050 4 160 mtib1056

ludmilla zsvikova élete és munkássága - kiállítás szolnokon

1983. január 13. - ludmilla zsvikova élete és munkássága címmel nyílt kiállítás csütörtökön szolnokon a megyei művelődési és ifjúsági központban a hazafias népfront szolnok megyei bizottsága, valamint a budapesti bolgár kulturális és tájékoztató központ közös rendezésében. a tárlat, amelyet ivan pekovszki, a bolgár kulturális és tájékoztató központ igazgatója nyitott meg, bemutatja a fiatalon, 39 éves korában elhunyt tudós, kulturpolitikus munkásságát. a kiállítás január 23-ig tart nyitva. /mti/
end/kné/sa kz olt
17.38 130183 0594

.-

sb0051 4 150 mtib1057

teljes körű tájékoztatás magánépítkezőknek

1983. január 13. - lakásépítési információs irodát nyitott csütörtökön pécsen a kisz baranya megyei bizottsága és a dél-dunántúli tűzép az önerőből építkezők segítségére. az iroda munkatársai - ifju jogász, építész, pénzügyi és műszaki szakemberek - társadalmi munkában vállalták, hogy minden csütörtökön sokoldalú és szakszerű tájékoztatást adnak a hozzájuk forduló embereknek az építkezéssel kapcsolatos telek-ügyintézési, tervezési, jogi, pénzügyi-finanszírozási és kivitelezési kérdésekről.

a pécsi városi tanács építési osztályának munkatársa a közművesített telkekről és a beépítési lehetőségekről ad felvilágosításokat. az építési tájékoztatói központ képviselője a tipustervekről, az ötp szakembere a hitelezési rendszerekről, a tervező vállalat építésze az egyedi tervezéssel kapcsolatos tudnivalókról díjmentesen tájékoztatja az érdeklődőket. különféle úrlapok, nyomtatványok is beszerezhetők az irodában. a kiosz képviselője kivitelező kisiparosokat ajánl az ügyfeleknek, a pécsi lakáskarbantartó szövetkezet a felújítások és a korszerűsítések megszervezéséhez nyújt segítséget, és kínálja fel kivitelezői tartalékait. a volán munkatársánál munkagépeket és fuvart rendelhetnek, a tűzép szakemberével anyagellátási szerződést köthetnek az építkezők. /mti/

kász/s kz olt

17.53 130183 1350

As

.-

sb0052 4 130 mtib1058

megbízólevél-átadás

1983. január 13. - Losonczi Pál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke csütörtökön fogadta Pascal Antoine sané rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet, a szenegáli köztársaság új magyarországi nagykövetét, aki átadta megbízólevelét. A megbízólevél átadásánál jelen volt Garai Róbert külügyminiszter-helyettes. /mti/

pá/sa -ár olt
17.54 130183 0371

-.-

sb0053 4 130 mtib1060 /felhasználható: 19.30-tól!/
részvétávirat

1983. január 13. - a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága táviratban fejezte ki részvétét a Szovjetunió kommunista pártja központi bizottságának Tyihon Kiszeljov, az SZKP KB politikai bizottsága póttagja, a belorusz kommunista párt központi bizottsága első titkára elhunytá alkalmából. /mti/

ka/ár/ig olt
17.57 130183 0350

-.-

sb0054 4 160 mtib1061

grafikai kiállítás

1983. január 13. - a magyar grafika külföldön címmel kiállítás nyílt csütörtökön a Petőfi Irodalmi Múzeumban.

A kiállításon a két világháború közötti magyar avantgarde legkiemelkedőbb alkotásait először mutatják be összefoglalóan. 1919 után az emigrációba kényszerült, elsősorban Bécsben letelepedett alkotók neve fémjelzi azt a művészettörténeti korszakot, amelynek képviselőitől több mint 100 grafikát állítottak ki. A magyar nemzeti galéria grafikai gyűjteményéből válogatott anyagot a Békéscsabai Munkácsy Mihály Múzeum, a Petőfi Irodalmi Múzeum, a Szombathelyi

a

Savaria Múzeum, a Salgótarjáni Nógrádi Sándor Múzeum, valamint magánosok gyűjteményeivel egészítették ki néhány alkotás először kerül a közönség elé, köztük Uitz Béla, Bernáth Aurél és Moholy-Nagy László grafikái. Rajtuk kívül Biró Mihály, Bortnyik Sándor, Derkovits Gyula, Ferenczy Béni és Noémi, Gergely Tibor, Kassák Lajos, Lesznai Anna, Pap Gyula, Tihanyi Lajos, és Vajda Sándor Bécsben alkotott grafikái láthatók a kiállításon. Alkotásaikhoz kapcsolódva a kiállításon bemutatják a bécsi magyar irodalom és sajtó képzőművészeti szempontból is értékes kiadványait.

Szabolcsi Miklós akadémikus mondott megnyitó beszédet. Jelen volt dr. Arthur Agstner, az osztrák köztársaság budapesti nagykövete is. /mti/

jgy/tr/ig olt

18.17 130183 1339

-.-

sb0055 4 180 mtib1065

időjárásjelentés

1983. január 13. - a meteorológia intézet jelenti csütörtök este :

megerősödő szél

várható időjárás péntek estig:

A köd lassan keleten is megszűnik. átmenetileg megnövekszik a felhőzet, és többfelé várható kisebb eső, zápor, a magasabb hegyekben és keleten gyenge havazás. az északnyugati szél megerősödik, a dunántúlon viharossá fokozódik. a kora délutáni hőmérséklet 2 és 7 fok között alakul. /mti/

mz olt

18.55 130183 0516

a

-.-

sb0056 4 130 mtib1066

kőd ferihegyen

1983. január 13. - csütörtök estére ismét köd borította a ferihegyi repülőtér, akadályozva a gépek leszállását. nem érkezett meg a járat berlinből és varsóból, az utasok ott várják az időjavulását. a sűrű köd egyelőre még nem zavarja a menetrendszerű járatok indulását. /mti/

ni/gg/mz olt

19.21 130183 0325

-.-

sb0057 4 180 mtib2028

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /1. rész/

1983. január 13.

sb0001 gyümölcsstermesztésünk /1. rész/
 sb0002 gyümölcsstermesztésünk /2. rész/
 sb0003 cseh-szlovák és bolgár
 sb0004 a sokoldalú riolitós dacit
 sb0005 magnéziummal dúsított műtrágya
 sb0006 új rába-motorok
 sb0007 vállalkozó a tit
 sb0008 a 100 éves rákóczi falváért
 sb0009 sukorón tájház, skanzen
 sb0010 japánba készül a ...
 sb0011 játszik a pécsi nyári színház
 sb0012 filmművészeti akadémia
 sb0013 körzetmódosítások kőbányán
 sb0014 a külgazdaságról mérnököknek
 sb0015 irodalmi klub a gyárban
 sb0016 dorongut, kemencék, cserepek
 sb0017 hűtőházból feketeszeder
 sb0018 csavar, sasszeg
 sb0019 cementfogadó-állomás
 sb0020 kisgépek az állami gazdaságban
 sb0021 köpeczi béla utazása
 sb0022 köd ferihegyen
 sb0023 balesetek
 sb0024 közös harcászati gyakorlat
 sb0025 a zalaegerszegi tanács vb ülése
 sb0026 téli primőrszüret

as

sb0027 időjárásjelentés /1. rész/
 sb0028 időjárásjelentés /2. rész/
 sb0029 az enyhe idő haszna
 sb0030 új bizományi áruház
 sb0031 a szegedi városi tanács vb ülése
 sb0032 fiatalok a népi ellenőrzésben
 sb0033 felmentés - kinevezés
 sb0034 új szolgáltatás a malév-nél
 sb0035 eltemették bihari ottó akademikust
 sb0036 eszmecsere a budapesti ...
 sb0037 sajtótájékoztató a művelődési ...
 sb0038 magyarországi németek ma
 sb0039 növekvő fővárosi könyvforgalom
 sb0040 emlékülés tompa ferenc
 /folyt.köv./ mz
 21.00 130183 1381

-.-

sb0058 4 180 mtib2029

belpolitikai hireink tartalomjegyzék /2. rész/

sb0041 megkezdődött a magyar-ndk ... /1. rész/
 sb0042 megkezdődött a magyar-ndk ... /2. rész/
 sb0043 szabó iván kiállítása
 sb0044 bemutató zalaegerszegen
 sb0045 kecskeméti táncosok ...
 sb0046 németh károly megbeszélése
 sb0047 hollónázi iparművészek ...
 sb0048 w. m. osburg festőművész ...
 sb0049 ludmilla zsvikova élete és ...
 sb0050 teljes körű tájékoztatás
 sb0051 megbízólevél-átadás
 sb0052 részvétlívát
 sb0053 grafikai kiállítás
 sb0054 időjárásjelentés
 sb0055 köd a ferihegyen
 sb0056 tartalomjegyzék /1. rész/
 sb0057 tartalomjegyzék /2. rész/

as

bel

- 42 -

1983.01.13.

készült az mti belpolitikai főszerkesztőségében
főszerkesztő: kovács györgy
szerkesztette: fehér péter
                  halasi györgy
                  oltványi ottó

- v é g e -

/mti/ mz olt

21.00 130183 0879

as

..

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

00.008/X

Belföldi hírek

-----
budapest, 1983. január 14.

bel

p é n t e k
-----

sb0001 4 150 mtib1001

a vízellátás és csatornázás idei tervei /1. rész/

1983. január 14. - az idej fejlesztések eredményeként újabb 150 ezer lakos részesül közműves vízellátásban, s ezzel 79 százalékra emelkedik a vízművek vezetékes hálózatán át ellátott lakosok aránya. az országos vízügyi hivatal tervei szerint újabb 80 ezer lakást kapcsolnak be ebbe a szolgáltatásba. a közcsatornázási szolgáltatással rendelkező lakosok száma az idej 90 ezres fejlesztést is hozzászámítva meghaladja majd a 4,6 milliót, ami már 60 százalékos ellátási arányt jelent. /lakásállományunknak viszont még így is csak kisebb része, mindössze 43 százaléka használhatja a közcsatornázás hálózatot./ a vízgazdálkodási ágazat idej fejlesztési tervei szerint az átlagosnál jóval nagyobb ütemben, tíz százalékkal bővítik a szennyvíztisztító művek teljesítményét, ezen belül több mint 20 százalékkal a mechanikai tisztítóműveket. ezzel naponta 90-110 ezer köbméterrel kevesebb szennyvíz kerül majd tisztítatlanul a folyókba. az ovh, a tanácsok és a különböző vízgazdálkodási vállalatok és víziközmű társulatok az idén 8,1-8,6 milliárd forintot fordítanak a közüzemi vízellátás, csatornázás, szennyvíztisztítás és fürdőellátás fejlesztésére, ami az összes vízgazdálkodási beruházásnak 76-77 százalékát adja.

a fővárosban folytatják a csepel-szigeti és a halásztelki vízmű építését, a palotaszigeti nagy szennyvíztisztító telep bővítését és a fővárosi csatornahálózat fejlesztését. a nagy térségekre kiterjedő víziközmű rendszerek sorában megkülönböztetett figyelmet fordítanak a balatoni üdülőterület vízellátására és csatornázására, a tó